

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 367.955 — — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — — —

W czwartek Senat zajmie się konstytucją.

WARSZAWA. Pierwsze po wznowieniu obrad parlamentarnych posiedzenie plenarne Senatu wyznaczone zostało na czwartek bieżącego tygodnia, na godzinę 16 tą.

Porządek dzienny tego posiedzenia nie został jeszcze ustalony, przypuszczając jednak należy, że znajdzie się na nim świeżo uchwalony przez komisję konstytucyjną Senatu wniosek o zapowiedzeniu zmian do projektu nowej Konstytucji.

Zmiany na stanowiskach postów w Tallinie i Madrycie.

WARSZAWA. Naczelnik wydziału pracowego MSZ. W. Przesmycki został desygnowany na stanowisko posła Rzeczypospolitej w Tallinie.

Agreement dla posła W. Przesmyckiego zostało już udzielone.

19 b.m. będzie mianowany nowy szef wydziału prasowego MSZ.

P. Perłowski, poseł R.P. w Madrycie został odwołany do centrali MSZ.

Francja ukarze winnych wybryku w radio wobec Polski.

WARSZAWA. Z związku z incydentem, jaki się zdarzył w dniu 13 b.m. podczas transmisji przez Polskie Radio koncertu radiowego P. T. z Paryża — ministerstwo poczt i telegrafów komunikuje, że według informacji telefonicznej, minister poczt i telegrafów Francji wydał polecenie pociągnięcia do odpowiedzialności urzędników, winnych niedopatrzności, że koncert, nadawany dla stacji polskich, nie był zapowiadany w języku polskim. W ten sposób incydent ten należy uważać za załatwiony.

Rozdanie nagród zwycięzcom Turnieju i Gordon Bennetta.

WARSZAWA. Onegdaj w Prezydium Rady Ministrów odbyła się uroczystość rozdania nagród zwycięzcom w Challenge'u i w zawodach balonowych o puchar Gordon Bennetta.

Po przemówieniach odczytano listę nagrodzonych i wręczono nagrody obecnym na uroczystości zwycięzcom polskim w Turnieju: kapitanowi Bajanowi i st. sier. Pokrzywce, pilotowi Płonczyńskiemu i mechanikowi Zientkowi, plutonowemu Buczyńskiemu i p. Rogalskiemu, kpt. Dudzińskiemu i kpt. Gedgowskiemu oraz zwycięzcom polskim w zawodach o puchar Gordon-Bennetta kpt. Hynkowi i por. Pomaskiemu, kpt. Burzyńskiemu i por. Zakrzewskiemu, kpt. Januszowi i por. Wawszczakowi.

Następnie wręczono nagrody zawodnikom niemieckim.

Mydło z Katolickiej fabryki

„DZWON“

Częstochowa, ul. Warszawska 41.

Jest wyborne, wydajne i tanie.
Żądajcie mydła firmy „Dzwon“.

Usprawnienie administracji państwowej.

WARSZAWA. Jak się dowiadujemy, na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów przeprowadzono szczegółową dyskusję nad projektem przeprowadzenia dekoncentracji poszczególnych władz administracyjnych. Zmiany te dotyczyć będą 129-ciu ustaw, względnie rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, które normują kompetencje poszczególnych władz i tok instancji administracyjnych. Projekt, który opracowało biuro usprawnienia administracji przy prezesie

Rady Ministrów, ma na celu dekoncentrację kompetencji poszczególnych władz wyższych władzom niższym.

Projekt ten, obejmujący wszystkie niemal resorty rządowe, przyczyni się w znacznym stopniu do zaoszczędzenia czasu przy załatwianiu przez obywateli spraw w urzędach państwowych, zmniejszy koszt, związane z załatwianiem spraw w tych urzędach, wreszcie ograniczy czterokrotnie zbyt długą korespondencję.

Francja chce się pozbyć za wszelką cenę robotników cudzoziemców.

PARYŻ. Liczba wniosków złożonych w parlamencie, zmierzających do ograniczenia we Francji pracy robotników cudzoziemskich stale się powiększa.

Ostatnio senator Raynaldy zgłosił w senacie wniosek, wzywający rząd do wypowiedzenia na okres trwania kryzysu ekonomicznego wszystkich międzynarodowych umów w zakresie pracy, do wniesienia do parlamentu w najkrótszym przeciągu czasu odpowiednich projektów, do zabronienia pracy robotnikom cudzoziemskim przy robotach pań-

stwowych i komunalnych, do natychmiastowego zwolnienia z tych robót cudzoziemców, wreszcie do określenia terminu zwolnień cudzoziemców.

Senator obawia się, że wkrótce może dojść do poważnych zająć pomiędzy robotnikami francuskimi a cudzoziemskimi.

Wydalenie masowe robotników obcych z Francji jest niemożliwe, ale należy już teraz zdaniem sen. Raynaldy stosować zarządzenia, mające na celu pozbycie się robotników-cudzoziemców.

Sensacyjny tajny dokument z roku 1918.

LONDYN. „Morning Post” ogłasza nieznaną dotychczas tajny dokument wojenny, niezmiernie ciekawy, zwłaszcza po ostatnim oświadczeniu Baldwina, że granica W. Brytanii znajduje się nad Renem.

Dokument ten został zredagowany w r. 1917 przez admirała niemieckiego Scheera i złożony Ludendorfowi. Miał on na celu przekonanie wojskowych

władz niemieckich, że Helgoland jest zbyt odległy, aby mógł służyć jako baza, odpowiednia dla ataków na brzegi angielskie, natomiast posiadanie przez Niemcy brzegów Flandrii z ujściem rzeki Skandy umożliwiłoby flocie niemieckiej zadanie śmiertelnego ciosu Anglii.

Posiadanie brzegów Flandrii w jeszcze w większym stopniu umożliwiłoby ataki powietrzne.

Pociąg, wiozący Hitlera, uległ katastrofie.

BERLIN. Pociąg specjalny, wiozący kanclerza Hitlera uległ poważnej katastrofie. Hitler wyszedł bez szwanku.

Katastrofa wydarzyła się w pobliżu miejscowości hannowerskiej Verden nad rzeką Aller.

Przebieg katastrofy jest następujący: Autobus, w którym znajdowało się 20 pasażerów wskutek mgły najechał na zamkniętą zaporę kolejową, którą rozbił autobus wjechał następnie na tor kolejowy w chwili nadejścia pociągu i przy zderzeniu uległ całkowitemu zdruzgotaniu. Z ogólnej liczby 20 pasażerów 13

poniosło śmierć, 2 ch zmarło w szpitalu, a 2-ch znajduje się w niebezpieczeństwie utraty życia. 3-ch pozostałych odniosło lżejsze obrażenia. Katastrofa spowodowana została bardzo gęstą mgłą i pociągnęła za sobą 15 ofiar śmiertelnych w ludziach.

Obsługa pociągu zachowuje jak najściślej milczenie, odmawiając odpowiedzi na temat okoliczności, w jakich katastrofa miała miejsce.

Katastrofa kolejowa pod Langwedel wywołała w całych Niemczech olbrzymie wrażenie.

Pochowana w letargu zmarła wskutek uduszenia.

OŚWIĘCIM. Niezwykły wypadek wydarzył się we wsi Grojec pod Oświęcimm 25-letnia Elżbieta Komanderówna z Zaborza została żywcem pochowana.

Chorowała ona od dłuższego już czasu na gruźlicę, a oprócz tego była ułomna, bowiem nie mówiła i nie wi-

działała na jedno oko. Po dłuższej chorobie zmarła 12 b. m. co stwierdzone zostało przez miejskiego oglądacza zwłok i domowników. Pogrzeb odbył się w czwartym dniu.

Podczas grzebania, już po odejściu księdza z cmentarza, grabarz i uczestnicy pogrzebu usłyszeli wydobywające

się z grobu jęki i uderzenia w trumnę.

Zapanowała panika. Dopiero po kilku minutach odkopano trumnę wówczas przekonano się, że Komanderówna pogrzebana została w śnie letargicznym. Zmieniony jej wygląd, powyrywane włosy, połamane i pokrwawione palce świadczyły o wysiłkach jakie nieszczęśliwa przedsiębrała, aby wydostać się z trumny. Gdy ją z trumny wydobyto, nie żyła już. Zmarła wskutek uduszenia.

Oglądacz zwłok, Koruch zostanie po ciągnięty do odpowiedzialności karnej.

Smierć 2-ch robotników w płonącej fabryce.

Kilku strażaków uległo poparzeniu

ŁÓDŹ. W godzinach południowych wybuchł pożar w magazynie chemicznym zakładów przemysłowych firmy Ludwik Geyer. Magazyn spłonął doszczętnie wraz z nagromadzonymi materiałami.

W płomieniach ponieśli śmierć dwaj zatrudnieni na pierwszym piętrze magazynu robotnicy. Kilku strażaków i komendant jednego z oddziałów straży odniosło poparzenia. Straty sięgają około 200 tys. zł.

Sledztwo

w aferze żyrdowskiej potrwa jeszcze pół roku.

WARSZAWA. Jak słyhać, badania ekspertów w sprawie Żyrdowa potrwać z górą pół roku. Biegli mają do zbadań około 12.000 pozycji w księgach za ostatnie 10 lat.

Ponadto muszą oni zbadać bardzo dużo dokumentów.

Rozprawa merytoryczna więc nad skargą mniejszości akcjonariuszów polskich o unieważnienie uchwał walnych zebrań i o wynagrodzenie szkód i strat znajdzie się na wokandy sądowej dopiero jesienią 1935 r.

Dwaj oficerowie zginęli w katastrofie lotniczej.

POZNAŃ. Na polach majątności So kołowo pod Wrześnią spadł samolot „Lublin R 13” z załogą por. pil. Zacharewiczem i por. Dubaniewiczem.

Samolot został doszczętnie rozbity, a por. Zacharewicz poniósł śmierć na miejscu. Por. Dubaniewicz zmarł przed przybyciem pogotowia ratunkowego.

Co było przyczyną katastrofy, dotychczas nie ustalono.

Osaczony bandyta popełnił samobójstwo.

KATOWICE. Onegdaj wieczorem do konano napadu rabunkowego na mieszkanie naczelnika gminy w Panewnikach, jednak wobec wszczętego alarmu napastnicy zbiegli i ukryli się w lesie.

Zarządzono natychmiast obławę policyjną, w wyniku której zatrzymano kilku bandytów. Jeden z szajki bandyckiej Jan Twardzik, osaczony przez policję, wystrzałem z rewolweru popełnił samobójstwo.

Jak się potem okazało, Twardzik był sprawcą zamordowania policjanta Hirta, którego przed paru dniami zastrzelił pod Katowicami.

ŚWIĘTA SIĘ JUŻ ZBLIŻAJĄ!

Ogłoszenie w specjalnym gwiazdkowym numerze „SŁOWA CZĘSTOCHOWSKIEGO” skieruje do Twojej setki kupujących.

Już przyjmujemy ogłoszenia do świątecznego, gwiazdkowego numeru

„SŁOWA CZĘSTOCHOWSKIEGO”

W cukierni „ROMA” pączki po cenie reklamowej 15 gr.

Abisynja wypowie Włochom wojnę?

ADDIS ABEBA (stołica Abisynji). Ostatni incydent włosko-abisyński wywołał wśród ludności abisyńskiej olbrzymie wzburzenie. Codziennie prawie odbywają się demonstracje uliczne, podczas których mówcy nacjonalistyczni domagają się natychmiastowego wypowiedzenia wojny Włochom.

Szczególne oburzenie wywołała wiadomość, że poza napadem oddziałów włoskich na terytorjum Abisynji, włoskie samoloty niszczyliście zbombardowały miasteczko Ado, położone w pobliżu granicy.

Większość domów w Ado legło w gruzach, a liczba zabitych podczas bombardowania przekracza 200 osób.

Rząd abisyński rozważa obecnie nad dalszymi krokami, które mają zapewnić Abisynji pełną satysfakcję za naruszenie jej praw terytorjalnych.

Hitler nie chciał konferować z Litwinowem.

WIEN. Kiedy Litwinow w drodze powrotnej z Genewy do Moskwy przybył do Berlina, aby przeprowadzić tam rokowania w sprawie paktu wschodniego, kazał mu Hitler oświadczyć, że dopiero po zakończeniu rokowań niemiecko-francuskich będzie mógł wdać się w rokowania polityczne z Rosją sowiecką. Litwinow poinformowany o tej odpowiedzi Hitlera przez ambasadę sowiecką w Berlinie, udał się w dalszą drogę nie wysiadłszy wogóle z pociągu.

Czystka w szeregach hitlerowskich.

BERLIN. — Od kilku dni przeprowadzana jest ostra czystka w szeregach partii hitlerowskiej oraz wśród wyższych dowódców oddziałów szturmowych. W ciągu ostatnich dni tajna policja niemiecka aresztowała przeszło 30 osób, wśród nich kilku wyższych przywódców S. A. i S. S. oraz dwóch dziennikarzy z redakcji „Völkischer Beobachter”.

Wszyscy aresztowani mieli pozostać w ścisłym kontakcie z kołami zagranicznymi, wrogimi reżimowi hitlerowskiemu.

Przed otwarciem rolniczego liceum ukraińskiego.

LWOW. Prasa ukraińska podaje szczegóły, dotyczące organizacji ukraińskiego liceum rolniczego, które uruchomione będzie z początkiem roku szkolnego 1935-36. Odpowiedni majątek dla liceum wraz z budynkiem został już nabyty.

Już w najbliższych dniach rozpoczyna się wpisy uczniów do liceum, a to w tym celu, by umożliwić im praktykę rolniczą w majątku licealnym, względnie w tych majątkach, które wskaże zarząd liceum.

Tragiczny powrót z wesołej zabawy.

WARSZAWA. Krwawo zakończył się powrót do domu 35-letniego Marcina Szełongy, właściciela domu w Aninie pod Warszawą, po wesoło spędzonym wieczorze u znajomych w Wawrze.

Gdy znalazł się w pobliżu Międzyzyle-

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę, nieodżałowanemu ojcu mojemu

Inż. Janowi Kubińskiemu

a w szczególności czcigodnemu Duchowieństwu, p. Kierownikowi St. Rumiankowi, Gronu Nauczycielskiemu i Komitetowi Rodzicielskiemu Szkoły Nr. 22, Dyrekcji gimn. państw. im. H. Sienkiewicza p. Prof. E. Małoszy za podniesienie pienia religijne, orkiestrze gimnazjalnej, Dyrekcji gimn. państw. im. J. Słowackiego, Kierownictwu Szkoły Doksztalującej Zawodowej i całej tak licznie zgromadzonej młodzieży, oraz wszystkim przyjaciółom, znajomym i życzliwym serdeczne Bóg zapłać składa

S Y N.

sia, przystąpiło do niego kilku drabów i groźnym głosem zażądali pieniędzy. Szełong nie przestraszył się napastników, kategorycznie odmówił ich żądaniu, a ponieważ napastnicy domagali się coraz natarczywiej pieniędzy, uderzył jednego z nich laską, którą trzymał w ręku.

Drab rozszłościł się, wyjął z kieszeni składany nóż i zatopił go w brzuchu Szełongy.

Rannego w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

Za zbiegłymi napastnikami zarządcono pościg.

Tłum pobił oficera armji międzynarodowej.

PARYŻ. Jeden z wyższych oficerów międzynarodowej armji powołanej przez Ligę Narodów do zapewnienia bezpieczeństwa w Zagłębiu Saary, został pobity i poważnie poraniony przez tłum w śródmieściu Saarbrücken.

Oficer ów powracał nad ranem samochodem do domu. W pewnym momencie wóz zarzucił na mokrym asfalcie i wpadł na chodnik, raniąc przechodzącą tamtędy kobietę.

Mimo spóźnionej pory zebrał się momentalnie tłum, który przybrał wobec kierowcy samochodu groźną postawę.

Oficer ów, w obronie własnej dobiegł rewolweru i zranił jedną z osób w brzuch.

Tłum rozbroił oficera i pobił go tak dotkliwie, że w stanie nieprzytomnym przewieziono go do szpitala.

110 osób rozstrzelano po zabójstwie Kirowa.

MOSKWA. Z 37 komunistów ukraińskich, aresztowanych ostatnio w Charkowie, Kijowie i Odessie, 29 zostało skazanych na karę śmierci.

Wyrok został wykonany. Dotychczas w związku z zamordowaniem komisarza Kirowa w Leningradzie, rozstrzelano w Moskwie i Leningradzie 66 osób, w Mińsku 9, w Samarkandzie 5 i na Ukrainie 29 osób.

Ogólna ilość rozstrzelanych dotychczas w związku z zamachem na Kirowa, wynosi 109.

Pozatem znaczna liczba aresztowanych znajduje się w więzieniach, oczekując na rozpatrzenie sprawy.

Projekt budowy kanału w Nicaragui.

WASZYNGTON. Przedłożony będzie wkrótce Kongresowi projekt ustawy w sprawie budowy kanału w Nicaragui. Kanał ten, który połączy ocean Atlantycki z Pacyfikiem między miastami San Juan del Norte (Greyton) a Brito, liczyć będzie okragle 300 km., a bez przestrzeni przypadającej na jezioro Nicaragua 227 kilometrów. Budowa jego ma kosztować 722 miliony dolarów.

Bandyta Maczuga obwinia współnika.

— Bandyta Maczuga po ogłoszeniu wyroku śmierci zawiadomił sędziego śledczego, że współnik jego Byk przyznał się swego czasu do zamordowania mieszkanki Trzyciany Chany Goldberger i wskazał miejsce, gdzie Byk zakopał zwłoki. Policja udała się na miejsce wskazane przez Maczugę, gdzie istotnie znalazła szkielet ludzki.

Czytelnicy „Słowa Częstochowskiego” darzą zaufaniem i czynią zakupy święte w firmach ogłaszających się w Słowie Częstochowskim

rze grzywny do 100 zł. lub aresztu do 7 dni, albo obu tym karom łącznie.

Ostatnie dni wystawy „Morze Polskie”. Wystawa „Morze Polskie” cieszy się dużą frekwencją młodzieży szkolnej, która z nietajonym podziwem ogląda obrazy, odtwarzające poezję i czar morza w różnych porach dnia i roku.

Natomiast starsza generacja — przed stawiciele świata lekarskiego, palestry i innych zawodów wolnych, przemysłowcy i kupcy, w dalszym ciągu wykazują nader słabe zainteresowanie wystawą.

Rzadko również na wystawie ukazuje się wytworna sylwetka jakiejś pani z lepszych sfer towarzyskich.

Słowem, piękna i pouczająca wystawa dobiega naturalnego końca w atmosferze niezbyt chwalebnej obojętności ze strony naszej inteligencji.

Ulgi dla małych lokali. Ministerstwo Skarbu wydało doniosły okólnik w sprawie stosowania ulg, przewidzianych w ustawie o funduszu pracy, wobec małych lokali.

Okólnik ten ustala, że przez mieszkanie jednoizbowe, podlegające ulgom, rozumieć należy wyłącznie mieszkania zajmujące jeden pokój z umieszczonym w nim piecem kuchennym.

Mieszkania jednopokojowe z kuchnią, należy zaliczać do mieszkań dwuizbowych.

Równocześnie ministerstwo uznało, iż niema podstawy do nakładania opłat z tytułu ustawy o funduszu pracy na mieszkania służbowe, przydzielane funkcjonariuszom państwowym itd., bezpłatnie.

Wystawa zabawek choinkowych.

Dnia 20 b. m. państwowe gimnazjum żeńskie im. J. Słowackiego urządza wystawę zabawek choinkowych i darów, przeznaczonych na gwiazdkę dla żołnierzy i biednych dzieci ze szkoły w Rakowie i w sierocińcu miejskim. Wystawę można zwiedzać dnia 20 b. m. od godziny 10—12.

Wybory delegatów fabrycznych w Rakowie.

Jak już donosiliśmy w ubiegłym piątku w hucie „Częstochowa” na Rakowie odbyły się wybory delegatów fabrycznych. Do urn wyborczych z 1000 uprawnionych do głosowania stanęło 800 robotników. Wybory przeciągnęły się do późnego wieczoru. Obliczenie głosów do konania zostało pod ścisłą kontrolą inspektora pracy inż. Wasilewskiego, jako komisarza wyborczego z urzędu.

Jak się należało tego spodziewać, wybory na Rakowie, od szeregu lat stanowiącym twierdzą wpływów socjalistycznych, przyniosły zwycięstwo Związkowi Klasowemu PPS., które uzyskały 5 mandatów. ZZZ. z honorem wyszedł z walki wyborczej, zachowując poprzedni stan posiadania, t. j. 1 mandat.

Kino „LUNA”

DZIŚ! Na ogólne żądanie DZIŚ!

Sz. Publiczności i dla tych co nie zdążyli obejrzeć, powtarzamy film o którym mówią cała Europa p. t.

CSIBI

z Franciszką GAAL

Humor! Śpiew! Zabawa!

Nad program: Aktualności Krajowe i Tygodnik Paramountu

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś i dni następnych Niebawo film prześcigający

wszystko dotąd widziane!

Złota Demon

Rewelacyjny dramat o niebywałym napięciu.

Część akcji toczy się na dnie oceanu W rolach głównych:

piękna FAY WRAY i rasowy RALPH BELLAMY

Nad program: Groteska rysunkowa — Nowe Aktualności FOXA i Dodatek P. A. T.

Podziękowanie. Ogół mieszkańców przedmieście Stradom składa serdeczne podziękowanie Zarządowi Towarzystwa Przyjaciół Stradomia z p. Matyją na czele za gorliwą i sumienną pracę tak gospodarczą, jak i społeczną dla dobra społeczeństwa tego przedmieścia, a zwłaszcza za otaczanie troskliwą opieką działy szkolnej i wysypanie ścieżki od ul. Kościelnej do sali szkolnej p. Bogusławskiego.

Obywatele Przedmieścia Stradom

Ciepła zima spowodowała zastój w handlu. Każdy medal ma swą odwrotną stronę. Nieprawdopodobnie ciepła zima, będąca prawdziwym błogosławieństwem dla licznych rzesz biedoty miejskiej, zwolnionej dzięki temu z ciężaru troski o opał, stała się źródłem oplakanego zastoju w handlu.

Kupcy narzekają, że dotychczas wcale nie mieli sezonu, gdyż klienci, złodzieńsi przeciagając się w nieskończoność ciepłą pogodą, nie kupują ani manufaktury, ani ciepłej bielizny, ani sezonowego obuwia, śniegowców, kaloszy itd. Używając dosadnego wyrażenia kupieckiego, całe branże handlu dosłownie „leżą”.

Jeśli do powyższego dodamy absolutny brak zapotrzebowania na futra, łyżwy i sprzęt narciarski oraz bardzo słabe obroty w branży węglowej, to otrzymamy niewesoły obraz złowróżbnej atagnacji w wielu poważnych dziedzinach handlu.

Zastój jest tem smutniejszy, że przy padł na okres, w którym kupcy znajdują się w przededniu wykupienia świadectw handlowych i różnych terminowych zobowiązań, płatnych zazwyczaj z końcem roku.

Choinka w przedszkolu Nr. 7.

W dniu 18 b. m. o godz. 17 staraniem przedszkola miejskiego № 7 przy ul. Warszawskiej № 53 odbędzie się uroczystość choinkowa dla rodziców oraz dzieci w wieku przedszkolnym, z wielce urozmaiconym programem, na który złoży się „Powitanie Gości”, „Boże Narodzenie”, „Pan kotek był chory”, inscenizacje, deklamacje, krakowiak, koledy oraz tradycyjny św. Mikołaj z podarkami.

Choinka dla dzieci w Warcie.

Tow. Kulturalno-Oświatowe przy fabryce „Warta” urządza choinkę dla 200 dzieci robotników zatrudnionych w tej fabryce.

Ostrzeżenie.

Coraz częściej spotykamy się z faktami, że niektórzy dostawcy węgla w Częstochowie przy sprzedaży tego artykułu oświadczają, że mają węgiel z „Jedności” i w ten sposób oddają w ręce społeczeństwa najgorsze gatunki węgla za bardzo wygórowaną, niejednokrotnie cenę. W związku z powyższym przestrzegamy wszystkich, że węgiel z kopalń Pszczyńskich prowadzi na terenie częstochowskim tylko nasza Spółdzielnia, mająca wyłączne przedstawicielstwo tych kopalń, żadnych przedstawicieli nie posiada i węgiel sprzedaje przez Centralę przy ul. 1-go Maja 6 i wszystkie sklepy.

W wypadku stwierdzenia dalszych tego rodzaju podszywań się pod naszą Spółdzielnię, winnych pociągać będziemy do odpowiedzialności sądowej.

Tylko

RADJO ODBIORNIK ELEKTRIT

Najmilszym podarkiem gwiazdkowym

„ELEKTRA” CZĘSTOCHOWA

Aleja 36. — Tel. 14-62.

Święta za pasem! - kup wódek, likierów i win krajowych! „Rektyfikacji Warszawskiej”!

Historyczna wystawa legjonowa w Sosnowcu.

Na wielkiej wystawie legjonowej w ratuszu sosnowieckim — znajduje się obfity dział plastyki współczesnej — plastyków — legjonistów.

W dziale tym zgromadzono około 200 prac artystów, zrzeszonych w sekcji plastyków legjonowych związku legjonistów w Krakowie.

Wystawa plastyki współczesnej budzi duże zainteresowanie zwiedzającej publiczności — i co należy oddać organizatorom wystawy — urządzona jest z dużym smakiem i daje przejrzysty obraz dorobku artystycznego grupy artystów legjonowych.

Świetny malarz Stefan Filipkiewicz zgromadził na wystawie niemal komplet swych prac ostatnich. Prace Filipkiewicza same mówią za siebie. Artysta lubuje się w przestrzennych pejzażach, owianych melancholią nadchodzącego zmroku, o motywach zaczerpniętych z Tatr, Wdzięczne i pełne ekspesji są kwiaty Filipkiewicza.

Stanisław Janowski prezentuje motywy orientalne, pełne słońca i powietrze.

Stanisław Kamocki dał trzy pyszne prace: „Drogę” malowaną z rozmachem i dużą techniką „Pszenicę” i surową ale świetną martwą naturę.

Tadeusz Korpala wykazuje sporo zainteresowań. Wszystkie tematy artysta traktuje poważnie i daje prace skończone.

Zawieszenie egzekucyj skarbowych w okresie świąt. Egzekucje i licytacje, przeprowadzone przez władze skarbowe, będą zawieszony w poniedziałek, 24 b. m. z powodu przypadającej Wigilii świąt Bożego Narodzenia. W ten sposób czynności egzekucyjne ulegną przerwie od 23 do 27-go grudnia b. r.

Dowody dla uciekinierów z Niemiec i bezpaństwowców. Dowody, które wydawane mają być uciekinierom z Niemiec i innym cudzoziemcom, pozbawionym paszportów zagranicznych, udzielane będą w celu umożliwienia emigracji z Polski. Dowody upodobnione będą do paszportów zagranicznych, jednakże bez zaznaczenia, iż wydane one zostały obywatelom polskim. Dowody tożsamości dla cudzoziemców wydawać będą władze administracyjne i Instancji Uciekinierzy, którzy udowodnią zupełne ubóstwo, zwolnieni będą od ponoszenia opłat za dowody i związane z tem formalności.

Redukcje w miejscowych fabrykach. Zarząd fabryki harmonijek ustnych „Organpol” przy ulicy Jasnogórskiej № 519 z dniem 9 b. m. wymówił pracę wszystkim robotnikom w liczbie 20. Z dniem 22 b. m. fabryka ta zostaje unieruchomiona powodu braku zamówień.

Fabryka wyrobów metalowych „Deres i S-ka” przy ul. Nadrzeczej № 82 z dniem 23 b. m. wymówi pracę wszystkim zatrudnionym u siebie robotnikom w liczbie 23 powodu braku zamówień.

Fabryka „Lewlen” przy ul. Przechodniej № 1315, z dniem 15 b. m. wymówiła pracę wszystkim swym robotnikom w liczbie 115, przyczem po upływie 14 dniowego terminu, zamierza zredukować około 30 robotników powodu braku zamówień.

Fabryka wyrobów metalowych „Trancile” przy ul. Przechodniej № 19 z dniem 15-go b. m. wymówiła pracę wszystkim robotnikom w liczbie 35. Po upływie terminu wypowiedzenia zamierza zredukować około 20 robotników z tych samych, co powyżej powodów.

Złodziej rowerów. Sprawcą kradzieży roweru na szkodę Rakacza Zygmunta, która miała miejsce w dniu 25.9 br. był niejaki Bryła Władysław, mieszkaniec wsi Bieżeń, gminy Węglowice, od którego skradziony rower odebrano i zwrócono poszkodowanemu.

ne w wyrazie i barwie.

Ludwik Leszko wystąpił z ciekawie kolorystycznie traktowaną serją prac o motywach marynistycznych i folklorystycznych.

Józef Piotrowski wystawił szereg ładnych i kosztownych prac.

Tadeusz Seweryn — to malarz kulturalny i świadomy swych celów. Dobrze się stało, że prace tego artysty zgrupowano tu w oddzielnej sali.

Rzeźbę reprezentuje Stanisław Popławski. Uwagę zwraca jego bronz „Z kąpiel”. Oddzielny niejako dział stanowi grafika. Są tu świetne prace Kazimierza Dzielńskiego o rozlicznej technice, barwne drzeworyty Władysława Bieleckiego autolitografia Franciszka Jaźwieckiego i Tadeusza Korpala. Aleksander Morański wystąpił z sangwiną „Dziedziniec Batorego”.

Dwaj artyści legjoniści z Zagłębia: F. Rembertowski i Jan Studencki z Częstochowy wystąpili z szeregiem prac. Zwracają uwagę portrety akwarełowe Studenckiego, niezmiernie miłe w kolorystyce i wdzięczne.

Pozatem na wystawie znajdują się prace Kaspra Zelechowskiego, Wincentego Wodzinowskiego, Kazimierza Rutkowskiego, Jana Szczęsnego Książka i Jerzego Fedkowicza.

W sumie: wystawa ma wysoki poziom artystyczny i stanowi ewenement w życiu kulturalnym Zagłębia. Sporo obrazów zostało zakupionych, zwłaszcza, że artyści nie stawiają wygórowanych żądań i chętnie godzą się na rozłożenie należności na raty.

TOWARZYSTWO POPIERANIA KULTURY REGIONALNEJ W CZĘSTOCHOWIE.

Materiały geograficzno-historyczne odnoszące się do przeszłości obecnego powiatu częstochowskiego i powiatów sąsiednich.

pod redakcją **Bolesława Stali.**

nych z wapienia jurajskiego. Osada ta posiada kościół par. murywany, szkołę początkową, urząd gminny, 108 dm. (2 mur.), 703 mk., 3421 mr. ziemi do mieszkań należącej, lecz w tem 2074 mr. piasków i nieużytków. W 1827 r. było tu 100 dm., 506 mk.; w 1862 r. 628 mk., w tem 93 żydów. Początkiem osady był niewątpliwie zameczek na skale, wzniesiony przez jakiegoś niemieckiego przybysza. Nazwa pierwotna brzmiała Holstein (wydrążona skala) i odnosiła się do licznych grot w tutejszych skałach wapiennych. Tu osadzony i głodową śmiercią ukarany został w 1358 r. głośny Maćko Borkowic, wojewoda poznański. Podobno Kazimierz W. wniósł tu czy też rozszerzył i umocnił pierwotną warownię. W 1370 r. O. wraz z ziemią wieluńską dostał się jako lenno Władysławowi, ks. opolskiemu, lecz Władysław Jagiełło unieważniwszy to nadanie, odebrał w 1396 r. O. i jako starostwo wcielił do Korony. Długosz mówiąc o tem (Lib. Ben. III, 121) fakcie, wymienia nadania ks. opolskiego klasztorowi częstochowskiemu a między innymi dziesięciny miodowe z wsi: Przemulowie i Przewodyszowice. U podnóża zamku tworzyła się osada zwana Olsztynek, której Kazimierz Jagiellończyk w 1488 r. nadał prawo miejskie niemieckie, 140 łanów ziemi, z tych 2 na wystawie się mający kościół, 4 zaś dla dziedzicznego wójty Pawła z Szczekocin, dzierżawcy zamku. Uposażo go dochodem z łaźni, pozwala mu pobierać 6-ty denar z czynszu miejskiego, a 3-ci od kar przysądzonych. Obdarza mieszczan prawem niemieckim, stanowi targ tygodniowy, uwalnia osiadających od danin, czynszów, podwód, stacyi i wszelkich podatków na lat 24. Lustratorowie 1564 r. podają: „Pithani wiele miieszczan od tego czasu osiadło y wiele czynszu placzą, powiedzieli, że ich niemas wyenczej thilko 24, mają rol pothrossze czoby sobye przikopali, ale czynszow zadnich nieplaczą, ani z rol, ani z domów, ani z ogrodów, thilko posługi do zamku wirządzają, tho jest, podrosz piesszo, w lowi s sziecziami, kazdi dzień plewidło. Urząd Staroszcziński okazował skalę iedną, na kthorei polowicza zamku, ku bramie sthoi. A isz iesth tha wszhthka skala sprzirodzenia klowthami y na wielu mieszczach czca, bo w niel są iamy, dla tego ją Olsthain przewzano, thedi od wiathrow a od niepogoth one klowthi miedzi skala kthore są przerasthale drobnim kamieniem, wikruszają szie y wipadają. Za czym sie skala rozstempue y posiada na dol. A za thim thesz muri, kthore na niel sthoi, thedi sie iusz na wielu mieszczach porisowali. Acz z iednei sthroni podpasano filarem nowem, alie thrzeba pręthko lepszy radi dacz y opathrzenia okolo thei skali”. Stronnicy Maksymiliana, arcyks. rakuskiego, nie

